СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLIII. Ч. 261. Джерзі Сіті, Н. Дж., пятниця, 8-го листопада 1935. — VOL. XLIII. No. 261. Jersey City, N. J., Friday, November 8, 1935. THREE CENTS

УРЯД ХОЧЕ ВІЛЬНІШОЇ РУКИ ЩОДО ВІЙНИ

ВАШИНГТОН. — Секретар стейту Гол виголосив на радіо промову про політику американського уряду у відношенню до війни та заявив у ній, що уряд прийшов до переконання, що закон про невтральність, ухвалений останньою сесією конґресу, не дає урядові належної сили перепирати свою політику.

Гол заявився за ухвалення гнучкішого закона для уряду. Закон, говорив він, повинен не тільки казати урядові, чого він не сміє робити, але також давати йому можність робити щось позитивне для переведення своєї політики, що намагається запобігти війні, зглядно зменшення її нещасть.

РЕПУБЛИКАНЦІ ВЕЛИЧАЮТЬСЯ ВИБОРЧОЮ ПЕРЕМОГОЮ.

ВАШИНГТОН. — Провідники републиканської партії кажуть, що вівтіркові вибори були великою побідою для їх партії та осудженням політики президента Рузвелта. Звертають вони увагу на те, що в Пенсилвенії у виборах виразно підношено питання політики „нового розділу" та що самий Фарлі, демократичний лідер, закликав виборців у нюйорськім стейті піддержати президента Рузвелта, голосуючи за демократичну партію.

Коли до столиці наспіли повні рапорти з виборів, побідні гукання републиканців значно охололи. Показалося, що в стейті Кентокі вибори пішли в користь демократичної партії.

Замітно, що донесення про зворот народніх настроїв у користь републиканської партії негайно відбилися на нюйорській біржі піднесенням цін на ріжні цінні папери.

ЗА ТРЕТЮ ПАРТІЮ.

НЮ ЙОРК. — Підчас правильного тижневого радіового віча, яке влаштовує так звана Краєва Студентська Федерація, відбулася дебата за третю партію.

За третю партію говорив Алфред Бинґем, секретар орґанізації „Комонвелт Федерейшен", а проти — представники партії републиканської й демократичної. Бинґем виказував, що в Америці фінансовий капітал так поріс у піря, що він контролює вповні обі великі партії та орґани публичної опінії, себто ґазети, якими публичне сумління можна розбудити. Щоб вийти з сліпого кола, треба зломати капіталістичний вплив, через висунення проти контрольованих капіталом старих партій третьої партії, не контрольованої капіталом.

ПОСАДНИК ЛЯ ҐВАРДІЯ ОСУДЖУЄ ПОЛІТИЧНІ МАШИНЕРІЇ ВЕЛИКИХ ПАРТІЙ.

НЮ ЙОРК.—На зборах „Ліґи для політичного виховання", що відбулися в Тавн Гол, виступив посадник міста Ню Йорку, Ля Ґвардія, з промовою про шкідливість політичних машинерій великих партій для міської політики.

Ля Ґвардія говорив, що політична машинерія як у демократичній так і в републиканській партії шкідлива для народу. Така партія держиться надією на „ґрефт", себто на зловжитки тих, що будуть вибрані до урядів. Людина, вибрана на уряд політичною машинерією, при йменуванню урядовців, не дивиться на те, хто на це становище надається найкраще, але скільки вона поможе скріпити машинерію.

ВИГРАВ БЕЗ ПОЛІТИЧНОЇ МАШИНЕРІЇ.

ЛЕЙКВУД (Ню Джерзі). — Підчас правиборів у вересні кандидував на номінацію на становище члена стейтової леґіслятури з републиканської партії Адамс і пані Апелґейт. Номінацію дістав Адамс. Зараз по правиборах стейтовий ґубернатор іменував Адамса шерифом до кінця каденції. Підчас виборів Адамс дістав знову номінацію републиканської машинерії на уряд шерифа на нову каденцію. Тоді муж пані Апелґейт покинув републиканську партію і вніс свою кандидатуру на уряд шерифа як демократ. При виборах Апелґейт побив Адамса, кандидата републиканської машинерії.

ЖІНКА КАНДИДУВАЛА ПРОТИ ЧОЛОВІКА.

МОНТИСЕЛО (Ню Йорк). — Підчас останніх виборів кандидували на уряд міського клерка републиканець Джан Файн та демократка, пані Анна Файн, його жінка.

Джан Файн був міським клерком довгі роки. Коли недавно він посварився зі своєю жінкою, жінка виставила свою кандидатуру проти чоловіка. Виборча кампанія була дуже цікава, бо багато жінок, як з републиканської так і демократичної партії, заявилися були за паню Файн.

Не дивлячися на те, вибрано Джана Файна.

ОРҐАН УКРАЇНСЬКИХ КОМБАТАНТІВ У БЕЛЬҐІЇ.

Українські комбатанти у Бельґії почали видавати свій літоґрафований журнал під назвою „Вояк". В першому числі, в якому появилися статті ґен. Омеляновича-Павленка, інж. Д. Будакви, інж. І. Цапка й інших, поміщене й слово від редакції, в якому читаємо: „Залишім політикам право говорити, а самі подбаймо за те, щоб ані один український вояк не позістав поза межами орґанізації бувших українських вояків-комбатантів. Сили набудемо в цих орґанізаціях, де мусимо плекати святу ідею визволення Української Національної Незалежної і Соборної України".

ПОРТРЕТИ КАНЦ. ГІТЛЕРА ДЛЯ НІМЕЦЬКИХ ШКІЛ.

Німецький міністер освіти зарядив, щоби при закупні портретів канцлера Гітлера для нижчих шкіл вибирати тільки такі портрети, що на них канцлер Гітлер є представлений у товаристві дітей.

ГРАБУНКОВИЙ НАПАД КОЛО ЛЬВОВА.

Коло Зимної Води відпочивали ввечір у рові два брати Микола і Василь Ледеви, які вибрались пішки до Ліська, де мали дістати працю. Оба брати мали з собою валізку з біллям вартости 180 зл. і 9 зл. готівкою. До них приступили два мужчини, кажучи, що є громадськими сторожами, і відійшли. За хвилину вернулись і під загрозою револьверу забрали братам валізку з біллям і гроші. Один з них ударив іще Миколу Ледева револьвером у голову і після того грабіжники втекли. Поліція веде слідство.

САНАТОРІЇ НА БІҐУНІ.

Анґлійський підбіґуновий дослідник Дебенґем, учасник другої експедиції Скотта на північний біґун, висунув проєкт, щоб вибудувати на Шпіцберґу велике літнище із санаторіями та спортовими майданами. На його думку, ця околиця дуже пригожа на літний відпочинок з огляду на своє повітря та температуру. Це найздоровіші місця земного ґльобу, бо недуги, бактерії та мікроби тут майже не розвиваються. Вже утворили фінансову ґрупу, яка має здійснити цей плян і небавком люди їздитимуть на біґун, замісць до ближчих літнищ.

СТУДЕНТИ І ПОЛІЦІЯ.

В Бело Орізонте (Бразилія) в будинку правничого факультету студенти відбували своє віче за 50-процентову знижку шкільних оплат. Поліція дала дозвіл на відбуття віча. Та в хвилі, коли академік Ловрівал Віяна зачав промову, два поліційні аґенти грубо подали йому до відома, що дозвіл відкликано. Студенти криками зачали протестувати, а аґенти силою стягнули промовця з трибуни. Повстала буча і рукопашна бійка. В бійку вмішалися професори факультету і на силу втихомирили розбурхані уми. Опісля з студентами пішли до секретаріяту внутрішніх справ, щоб запротестувати проти грубого поведення аґентів. Факультет замкнено на три дні, а аґенти мають бути покарані.

БАНДИТСЬКИЙ НАПАД СТУДЕНТА ВАРШАВСЬКОЇ ПОЛІТЕХНИКИ.

Перед кількома днями студент варшавської політехніки, Булінський, вбіг до одного з мешкань у Ґдині і важко ранив там 14-літню служницю Моніку Кучинську. В першій хвилині годі було збагнути причину того нападу. Тепер виявило слідство, що Булінський вислав був переказом на адресу урядниці Фростувної, де працювала Кучинська, 5 зл. Таким чином хотів він приманити до мешкання Фростувни грошевого листоноса, щоб його там ограбити. Перешкодою у виконанню його пляну була 14-літня Кучинська. Булінський рішив усунути цього невигідного собі свідка і намагався вбити Кучинську. Та вона, важко ранена, стала голосно кричати. Булінський налякався і втік. Плян убити листоноса не вдався, бо Булінського зараз зловили. Йому загрожує кара смерти.

ОРҐАНІЗАЦІЯ БРАЗИЛІЙСЬКИХ НЕҐРІВ.

Фронт бразилійських неґрів вже існує від ряду літ яко леґальне політичне товариство. Представник цього товариства в Ріо де Жанейро, Антоніо Франціско Наполеон, заявив, що ціль цього товариства є проломати ці колоди, що не дають жити Неґрові в Бразилії. Це товариство приймає до свого лона не тільки чорних, але всіх Бразилійців доброї волі, що бажають освободити Неґра з рабства фальшивої демократії, в якій живемо.

ЗУБКОВ І ЛІҐА НАЦІЙ.

Колишній шурин Вільгельма II., московський авантурист Зубков, що був жонатий із княжною Вікторією, живе тепер зовсім бідний у Люксембурґу. Йому вдалося звернути на себе увагу одного паризького журналіста з „Парі-Соар", перед яким він мав нагоду оповісти своє нещастя: Цісар Вільгельм II. що дня присилав до нього ріжних посередників, щоб розвівся з його сестрою. Після довгих переговорів цісар обіцяв Зубкову заплатити відступне 1,500,000 марок. Вони підписали умову. Гроші мав Зубков дістати тиждень пізніше. Тимчасом до трох днів умерла княжна. Тоді Зубкова вигнали з замку. Даремне він показував умову і домагався грошей. Тепер він хоче звернутись із цією справою до... Ліґи Націй. Але Ліґа Націй занята тепер Етіопією і готова вислати його туди, щоб пробував удруге щастя.

БРАЗИЛІЙСЬКЕ МЯСО ДО ІТАЛІЇ.

Бразилія згодилася доставити для Італії 31 тисяч тон мороженого мяса. Переговори в цій справі вже велися від трох місяців. Девять тисяч тон уже доставлено. Тим мясом Бразилія має сплатити італійські капітали, що лежать у Бразилії, а Італія не може їх видістати. Тим робом Італія зможе стягнути свої гроші, ульоковані в Бразилії. Вартість доставленого мяса виноситиме 32 міліони лір, себто менше-більше суму італійських капіталів у Бразилії. Мясо має бути доставлене до 8 місяців.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

УКРАЇНСЬКІ ПІСНІ НА ЕКРАНІ.

Режисер київської кінофабрики Коломойцев працює над екранізацією українських народніх пісень. Закінчив перший цикль і на екрані зявляться пісні: „Вишенько-черешенько", „Ой зза гори вітер віє", „Сиділа на колодці" та „Їхав стрілець на війноньку".

В пісні „Їхав стрілець на війноньку" ролю козака грає артист театру ім. Франка — Коненко, а ролю дівчини — артистка Володко.

БІБЛІОТЕКА БУДУЧНОСТИ.

На зібранні німецьких бібліотекарів виголосив один з бібліотечних директорів, В. Ширмаєр, реферат про „бібліотеку будучности", у якому сказав між іншим: „При вжиттю кольодієвих пластинок вдалося оце зменшити книжкову сторінку обему великої вісімки на одну десяту квадратного міліметра. Я сам переконався в тому, що при допомозі мікроскопу можна цю сторінку дуже легко прочитати. Коли для одної сторінки вистарчає одна десята квадратного міліметра, то на одному квадратному міліметрі можна вмістити 100 сторінок, на одному центиметрі 10,000, а на фільмі величини почтової листівки, дається передрукувати 1,500,000 сторінок. Маленька шуфляда з 1,000 таких карточок чи фільм моглаб умістити 1,500,000,000 так поменшених книжкових сторінок. Коли приймемо пересічну скількість сторінок звичайної книжки на 200, то в такій шуфляді може знайти приміщення бібліотека в числі 7,500,000 томів! Таким чином біліотека, вдвоє більша від найбільшої бібліотеки в світі, могла би поміститися в скриночці з папіросками, яку звичайно береться з собою в дорогу. Середня університетська бібліотека моглаб таким чином поміститися в звичайній кишені, не обтяжуючи вас більше, як звичайний портфель.

ЩО ГУБЛЯТЬ ЛОНДОНЦІ.

Лондонська статистика стверджує, що в однім великім лондонськім кіні за рік відвідувачі забули 1,000 пар рукавичок, 200 пар панчіх (!), сотні черевиків, 10 кільо ковбасок і сотні дрібних дорогоцінностей вартости від 1 зл. до 15,000 зл. Забуті парасолі і таблиці йдуть на тисячі. З цього виходить, що Лондонці дуже розсіяні та забудьковаті, бо все заняті „власними думками". Зате неодин мешканець суходолу здивується, що майже нічого з цих предметів не пропадає, коли тільки їх власник памятає, де що забув. Дрібні крадіжі в Лондоні майже не існують і все те, що люди забувають за дня, можуть у вечір знайти на поліції.

ЖЕБРАЧКА-МІЛІОНЕРКА.

Одну 62-літню віденську жебрачку засудили на три тижні вязниці за те, що вона збирає на вулиці милостиню і складає її до банку. Має вона там уже на книжечці 96,000 шилінґів. Було би це залишилось її приватною тайною, якби вона не була згубила чекової книжечки і не шукала її через поліційне бюро. Виявилося, що має вона від свого капіталу 600 шилінґів місячно ренти.

НОВА НАДІЯ НА СКОРЕ ЗАКІНЧЕННЯ ВІЙНИ В АФРИЦІ

РИМ. — Не зважаючи на протибритійські демонстрації, продовжуються переговори між британським послом і Мусолінієм у справі припинення війни в Африці. Щоб це останнє могло наступити, треба спершу погодити Анґлію з Італією. А щоб це сталося, треба Великій Британії зменшити в першу чергу свою фльоту на Середземнім морі. Цього останнього вона не хоче зробити так довго, поки Італія не забере з Лібії більших військових сил, які можуть бути загрозою для анґлійського посідання в Африці, головно в Єгипті. Мусоліні, кажуть, заявив, що він тим разом не дасть вивести себе в поле і зменшить ґарнізон у Лібії тільки тоді, коли дістане від британського уряду писемне запевнення, що Анґлія зменшить свою военну силу на Середземнім морі.

Не зважаючи на те непорозуміння, переговори мають такий характер, що можна надіятися, що таки прийде між Анґлією й Італією до замирення.

ФРАНЦІЯ ПЕВНА ЗГОДИ.

ПАРИЖ. — Французька опінія успокоїлась, бо набрала того переконання, що в Римі вже зговорилась Італія з Анґлією, та що таки не прийде до военного анґлійсько-італійського конфлікту, а з ним і до нової европейської війни. Але всі здають собі справу, що війна в Африці ще так скоро не скінчиться.

ВИРІШИТЬСЯ ПО ВИБОРАХ.

ЛОНДОН. — В офіційних кругах думають, що до закінчення війни в Африці прийде щойно за кілька місяців. Властиві мирові переговори зачне вести допера новий уряд, який вийде з нових виборів.

СМЕРТЬ ВИЗНАЧНОГО УКРАЇНСЬКОГО ІСТОРИКА.

ЛЬВІВ. — З Києва надійшла сумна вістка про смерть Миколи Василенка, відомого українського вченого, члена Української Академії Наук. Василенко присвятився головно соціяльній та економічній історії України. Ще студентом брав діяльну участь у політиці і належав до партії народньої оборони (кадети). За цю працю позбавив його царський уряд права викладати в університеті. Василенко працював серед українських ліберальних кол, що ґуртувалися тоді біля „Київської Старини". З вибухом української революції Василенко бере якнайживішу участь у державницькому русі, хоч симпатіями схиляється ввесь час до співпраці з російськими колами. Величезний стихійний національний зрив на Україні робить із нього, старого „Малороса", беззастережного Українця. В уряді гетьмана Скоропадського в 1918 р. він був міністром освіти, але хутко розійшовся з гетьманцями, присвячуючись виключно науковій праці з історії України. Дуже цікаві його праці з історії українського права. За большевицького режіму працював Василенко тільки науково. Та, не зважаючи на те, його зачисляли до українських „контрреволюціонерів". Згодом совєтська влада його засудила і вивезла поза межі України. Пізніше дано йому дозвіл на підставі амнестії вернутись у Київ. Імя Василенка нерозділно звязане з історією української культури тим, що саме він як міністер освіти затвердив статут Української Академії Наук.

ПРОТИ ЖИДІВСЬКОЇ ПРОПАҐАНДИ В СПРАВІ ІГРИЩ.

БЕРЛІН. — Ґраф Генрі Байле-Лятур, голова Міжнароднього Олімпійського Комітету, мав довшу розмову з канцлером Адольфом Гітлером. Темою розмови була справа участи жидівських атлетів у змаганнях, які відбудуться на задуманих у Берліні Олімпійських Ігрищах. Гітлер дав Лятурові запевнення, що жидівські атлети не будуть наражені на ніякі неприємности, а будуть трактовані нарівні з атлетами інших народностей. Він теж заявив, що будуть усунені з місць, де будуть відбуватися змагання, протижидівські плякати. На підставі тої розмови голова Комітету заявив, що нема найменшої причини не брати Америці чи якій іншій країні участи в Олімпійських Ігрищах у Берліні. Він далі підкреслив, що міжнародня аґітація, яка є ведена при помочі грубих фінансових засобів проти Олімпійських Ігрищ у Німеччині, є політичною боротьбою, і то опертою на брехні. А з такою боротьбою і брехнями спортовці не мають нічого спільного. Додав іще, що ніякий край не зґолосив свого спротиву проти участи в проголошених Олімпійських Ігрищах.

СКАНДАЛЬНИЙ ПРОЦЕС.

ПАРИЖ. — Тисячі свідків будуть переслухані в скандальнім процесі обманця Александра Ставіського, що, як відомо, нібито покінчив самогубством. Між обвинуваченими є ґенерали, посли і сенатори, але найбільше є їх між свідками. Навіть умішують в той скандал теперішнього премієра Лявалля й... етіопського цісаря. Справа та вже коштувала багато жертв у людях, що заплатили за той обман не тільки втратою майна, але й життя.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодиноке число три центи.		Three cents a copy	
На рік	$6.00	One year	$6.00
На пів року	$3.25	Six months	$3.25
На три місяці	$1.75	Three months	$1.75
Число з пятниці (з англійською частю):		Friday's issue (witr Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.00	One year	$2.00
На пів року	$1.25	Six months	$1.25
В Джерзи Ситі і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$9.00	One year	$9.00
На пів року	$4.75	Six months	$4.75
На три місяці	$2.50	Three months	$2.50

За оголошення редакція не відповідає.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016. 4-0807.

За кожду зміну адреси платиться 10 цент.ві

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ПО ВИБОРІ

В американсько-українськім політичнім житті приходиться занотувати випадок, що до одної з леґіслятур вибрано американського горожанина українського роду. Є ним адвокат Степан Ярема з Ню Йорку, що зістав вибраний есемблименом до нюйорської леґіслятури, без сумніву найбільшої й найвпливовішої в державі.

Приходиться занотувати далі, що кандидатура та була й українською кандидатурою, бо за неї не тільки що заявився Український Демократичний Клюб у Ню Йорку, але саме завдяки праці того Клюбу і вмілій тактиці його проводу вдалося використати політичну конюнктуру і довести до перемоги українського кандидата. До того треба додати, що й цим разом зорганізований український загал з Ню Йорку й околиці докладав своїх зусиль, щоб допомогти побіді цеї кандидатури. Хоч річ природня, що все те не було би помогло, якби кандидат не був здобув інших голосів, у першу чергу славянських. Та, як бачимо з висліду голосування, він їх здобув.

Вибір цей зустрінуть Українці в Америці з великою радістю. Для них буде це знак, що надійшов час, коли нам треба братися практично використовувати ті політичні права, які нам належаться. Для Українців в Америці буде це заохотою до виставлювання американських кандидатур зі своїх людей, бо покажеться в практиці, що є вигляди на те, що ті кандидатури можуть пройти.

Та разом з тим не треба замикати очей на дійсну правду. В американській політичній системі вибір вирішує назагал політична машина, якій вибрана людина мусить себе підпорядкувати. Таке є і з вибором нашого кандидата. Це ми дуже добре розуміємо. Та саме те заставляє нас піднести деякі завваги.

Український кандидат не може ніколи забувати, що він має заступати робітничі інтереси, себто інтереси тих працюючих мас, які рішають про його вибір. Український кандидат мусить мати на увазі, що навіть беручи під увагу ті круті шляхи, якими йде політика от хочби Темені Гол, є ще для чесної й розумної та ідейної людини багато можливостей віддати працюючому народові добрі услуги. А якби це було неможливо, то можна принаймні залишити по собі добру память про те, що не бракувало доброї волі вірно й чесно народові послужити. Це є одинокий спосіб, яким можуть українські кандидати не тільки здобувати мандати, але і їх задержувати, вибиваючися на верх розумом, чесністю і працею. І думаємо, що вибраний український посол, що є крім того ще й членом У. Н. Союза, піде цим шляхом, і на тому шляху бажаємо йому успіхів.

В ЗМАГАННІ ДО КРАЩОГО ЗАВТРА

(Звіт секретаря д-ра Л. Мишуги, зложений на Річнім Засіданні Виконавчого Комітету Обєднання Українських Організацій в Америці 26. жовтня 1935).

(2)

Як розвивається наше життя в Америці?

Нашим обовязком є теж слідкувати за всіми проявами нашого життя в Америці. І ми це робимо. Як теж впливаємо на ріжні лади, щоб те життя виповнити таким змістом, який є за нашим розумінням найкращим і найдоцільнішим. Впливаємо через пресу, через видавництва, а далі при помочі промов, відчитів, тощо, як теж таким чином, що входимо від нашої організації в такі організації чи круги, серед яких повстають нові ідеї, які беруться до розбудови нашого життя в Америці. Це відноситься в першу чергу до тих кругів, які перебирають на себе ті завдання, до яких закликало їх само Обєднання. На першім місці стоїть тут, цілком зрозуміло, **молодь.** Довгі роки ми про неї писали і довгі роки ждали, поки виголошувані на конгресах і річних засіданнях Обєднання реферати про молодь увінчались успіхом. І щасливо дожило Обєднання цеї хвилі, що **організація нашої молоді стала доконаним фактом.** І добре, що так сталося, що молодь іще за життя старої іміграції готується до цеї хвилі, коли вона, і вже тільки вона сама, буде одиноким і рішальним чинником щодо будучого нашого національного життя в Америці.

Та заходить тут деяка небезпека, що декотрі одиниці чи чинники готові внести в ту молодь те безголовя, яке розсварило старе покоління. Заходить небезпека, що деяка частина найдейнішої нашої молоді готова замолоду остигнути до праці на народнім полі, бо приходиться їй від деяких преси чи деяких одиниць терпіти зневаги за її найкращі пориви. Звертаємо на ті наскрізь шкідливі прояви увагу цілого нашого громадянства. Не даймо людям, що не мають ніякого глибокого розуміння проблеми нашої молоді в Америці, вводити хаос у життя нового покоління. Бо інакше вислід буде такий, що загубиться велика частина тої молоді, що тепер з молодечим запалом береться служити українській ідеї. **Молодь має свій спосіб думання.** Вона береться по свому розбирати й українське питання в Америці. Думаюча її частина вглиблюється в суть цього питання. Вона приглядається молоді інших народів. Вона читає те, що пишуть американські знавці про такі справи. І намагається те все стравити. Щодо цього вона є щойно в стадії диференціяції, з якої по якімось часі вийде нове обличчя, яке буде домінуючим на довший час і яке буде властивим виразником того, що буде можна назвати **американським українством.** Є це така складна справа, що нема сьогодні нікого, хто міг би точно визначити той шлях, яким піде молоде американське покоління українського роду, чи подібні покоління іншого чужонаціонального походження. Стара українська генерація докладає у свому розумінню всіх сил, щоб це життя пішло шляхом, який держатиме будуче покоління **якнайближче до українського народу в старім краю, до української культури і до українських змагань до визволення і своєї власної держави.** А краща частина нашої молоді теж має подібні бажання. І саме те бажання заставляє її більше думати про **закріплення українства в Америці.** Старша генерація, що не казати, то таки і досі більш думає про закріплення українства в старім краю ніж тут в Америці. Між бачимо, що вся акція старшої генерації є ще звернена головно в ту сторону, що є наскрізь природнім явищем. Та з того, що молодь говорить про Америку і каже про неї дбати, не можна заключати, як це робиться, що та молодь не є патріотична в українськім розумінні. А в такий спосіб її представляють деякі з молоді й так про неї пишеться в останніх часах у деякій українській пресі. Бо та молодь виходить із заложення, що український нарід на українських землях **у старім краю не пропаде,** хочби там окупанти не знати як над ним знущались. А **тут в Америці вона пропаде,** хоч тут її за українство ніхто не переслідує, якщо ми не подбаємо завчасу за такі духові, спортові чи економічні надбання, які допоможуть думаючій і свідомій та патріотичній частині нашої молоді придержати при українстві цілий загал молоді. Відпоручники Обєднання брали участь як обсерватори в ріжних зїздах і конгресах молоді, що відбулися в останнім році. Знаючи про те, з першого жерела, що говориться на таких зїздах, можемо ствердити, що деяка **преса й деякі люди** прямо в злочинний спосіб **цілком неправдиво** представляють у статтях і промовах те, про що там молодь говорила. Бо ніщо інше, а тільки українська ідея привела сотки молоді, скажім, на **Третій Конгрес Ліги Української Молоді Північної Америки,** що відбувся недавно тому в Дітройті. А на те ідейна молодь на такі конгреси зїздиться, щоб там могла обмінятись думками. Це не є зїзд професіональних політиканів, хитрих лисів, що вміють говорити на два боки. І добре, що молодь висказує те, що думає, якщо говорить у пристойний і чесний спосіб. З поданими в той спосіб аргументами можна річево спорити. З такої **обміни думок повстануть відповіди** на всілякі скомпліковані й неясні питання, які нам вести дальшу нашу народню роботу в Америці. Такої обміни думок зорганізованої молоді треба теж і для Обєднання, як того, що бажало б надавати нашому життю в Америці й надалі певний національний напрям.

Справі молоді присвячуємо тут більше місця, бо, на нашу думку, зі старшим поколінням вже не багато дасться зробити. Про це переконують нас навіть **Зїзди Українських Професіоналістів,** які зачали свою організацію в тім самім часі що й молодь, а які остались в організаційно-творчім змислі далеко позаду неї. Є це велика шкода, бо й на повстання цеї організації Обєднання напирало літами, надіючися, що та організація перебере на себе ініціятиву в організації професіоналістів на те, щоб усіх їх спрямувати до більшої активности в нашім житті. Бо, приміром, видвигнена на останнім Зїзді Українських Професіоналістів справа **допомоги українській науці** є дуже важна. З хвилею, коли ми діждалися того, що маємо вже Українців в американських університетах, що маємо американських університетських професорів, що зацікавлені українською мовою, літературою і культурою, та що вже маємо змогу вчити української мови в найбільшім американськім університеті, то треба думати і про оснування якоїсь установи, що булаб **американською, а мала за завдання служити українській науці.** Обєднання матиме ту справу на увазі й можливо, що до року ця справа виясниться трохи більше, і на наступнім конгресі Обєднання що відбудеться за рік, матимемо вже змогу висказуватися щодо цього більш конкретно.

Давніше ми завжди в наших звітах чи рефератах накликували молодь до **спорту,** бажаючи бачити її зорганізовану в українські дружини. Сьогодні приходиться ствердити, що коли ця справа перейшла від нас у руки молоді, себто Ліги Української Молоді Північної Америки, вона пішла скорим темпом уперед і ми будемо в наступнім році ще перед конгресом Обєднання свідками атлетичних змагань наших молодих змагунів з цілої Америки, що станеться в Філядельфії з нагоди конгресу молоді.

Політична організація американських Українців ще таки не виходить з примітивізму. Вона ще далі не хоче розуміти того, що треба вже раз вийти на ширше поле і довести хоч до **стейтових політичних українсько - американських організацій.** Маємо враження, що наші політичні лідери на місцях не глядять дальше свого носа і концентрують усю свою політичну спосібність біля свого загумінка, себто певної місцевости, або навіть тільки біля певного кута даної місцевости. Практично беручи, це зрозуміле, але це не може бути початком і кінцем нашої політичної мудрости на американськім ґрунті. На це вже Обєднання нераз натякало, але годі діждатися тут якигось змін, бо ніхто з наших молодих політикуючих сил навіть не намагається в пресі чи деінде впливати на якісь зміни в тім напрямку. Все, що публично виноситься, це те, що хтось напише, що треба того й того кандидата попирати там і там при виборах, бо він українського роду. Того всього замало. Крім того забуваємо нераз іще придержуватися цеї засади, що **українським кандидатом є тільки той, кого одобрить зорганізоване українське громадянство даної місцевости.** Коли не зважатимемо на цю засаду, то можемо згодом заплатити за це сумним досвідом.

Від Обєднання домагались і цього року певної грошевої допомоги на поширення **української музичної культури.** Як бачимо зі старокраєвої преси, то навіть наші малі жертви принесли певну користь: композитори дістали малу допомогу, а ми в Америці — нові українські твори. Крім того і тут в Америці маємо своїх **композиторів,** що не є в силі видавати своїх композицій, таких потрібних для виступів з українською камеральною музикою чи для симфонічних концертів. Ми не мали змоги в цім році призначити якоїсь суми на ті річи, бо ніхто не цікавиться тим, щоб зложити чи зібрати якісь фонди на ту ціль. Одначе справа ця така, що добре булоб, щоб річне засідання таки перевело якісь ухвали щодо цього, щоб уможливити екзекутиві продовжувати діяльність Обєднання і на тім полі.

Пропагована у своїм часі Обєднанням ідея **„Свята Української Пісні"**, себто свята, що було би виразом обєднання американської України при помочі пісні, чи там хорів з цілої Америки, не загибає. Нюйорський виступ злучених хорів з околиці Ню Йорку, як і подібні виступи хорів по інших місцевостях, піддержують своєю діяльністю можливість здійснення цеї ідеї, що може легко статися з нагоди **Світової Вистави в Ню Йорку,** на що заздалегідь звертаємо увагу тих, що повинні про це думати і справу ту вже тепер підготовляти.

При допомозі Обєднання змогли ми зробити від американської України **дар Національному Музеєві у Львові** з найкращих творів Олександра Архипенка, нашого світової слави маляря і різьбаря. Тепер виринула друга щаслива думка, щоб **Музеєві Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові** подарувати відбитку чудового **бюсту Шевченка,** що його теж виконав мистець Архипенко, а якого оригінал знаходиться в міськім музеї міста Дітройт. Булоб добре, якби ми і цим разом поперли цю справу з Обєднання. Притім можна би підкреслити, що така пропаґанда української справи, як цей дарунок бюсту Шевченка для музею в Дітройті, є нашим великим поступом уперед. До такого поступу треба зачислити і початки заснування **Українського Музею в Америці,** який, якщо розбудується, міг би бути для нас в Америці тим, чим є Національний Музей для наших братів у старім краю.

Вправді на минулім річнім засіданні присвячено багато уваги справі **військового вишколення, військовій** науці, **організації летунських** шкіл й **створенню одного центрального проводу** для скоординування праці військово - атлетичних і ґімнастичних організацій в Америці, одначе ця справа не дуже пішла вперед. Ми далі маємо ріжні летунські школи, ріжні летунські видили, але не маємо **громадянського вирішення** цеї справи, щодо цього, що ми на тій ділянці можемо зробити, чи повинні зробити. Саме тому ми просили п. ґенерала Капустянського, щоб мав доклад на цю тему. Справа та повинна бути вирішена безпристрасно в такий спосіб, щоб громадянство знало, чи, або в чім є тут правдива користь для народньої справи.

Справа орґанізування **плянового поселення українських безробітних на ріллі** не сходила й цього року з програми Обєднання. Велися переговори щодо поселення у Фльориді і як здається, навіть на досить можливих умовинах, про що буде точніше сказано в іншим звіті.

Національно - політичне обличчя Обєднання.

В минулім році відносини в нашім національнім таборі давали декому притоку твердити, що є тепер нібито два національні українські табори в Америці. Одним з них є будьто старий табор Обєднання, який окреслюють національним чи націонал - демократичним, а другий: націоналістичним. Стверджуємо, що для нас існує один одинокий, правдивий національний елемент в Америці, це є той, що стоїть при тих ідеалах, що їх проголошує Обєднання як виразник волі національно думаючих і демократично настроєних американських Українців. Кождий з національно відчуваючих, що хоче на якийсь лад чесно, правдиво й з посвятою служити Рідному Краєві, знаходить в Обєднанні зрозуміння і попертя, і то як для праці культурно - гуманітарної так і для допомоги революційній боротьбі нашого народу за визволення зпід окупантів. Для нас **не є важна назва:** націонал-демократична чи націоналістична. **Важними** є зміст і **праця,** що криються під назвами. Важне для нас і те, що ідея, що є виразником назви „націоналіст", це та, за яку наложили своїми головами геройські сини нашої нації. Колізія з тою назвою могла би повстати хіба тоді, коли би під цю назву підшивано цілком непотрібно чужий, так сказатиб мовою наших партійних противників, фашистівський зміст. Колізія повстає **теж тоді,** коли хтось надуживає націоналістичної назви на те, щоб робити, писати чи говорити під тою назвою те, що не годиться з етикою й ідеями Обєднання та з гідністю українського імени. З такою працею і з такими людьми Обєднання не має нічого спільного. Це виразно підкреслюємо. І зазначуємо, що дещо з таких колізій доводилося нам на протязі цього року переживати.

(Кінець буде).

С. Г.

КОРІНЬ ЛИХА

(Зі споминів бувшого вояка армії У.Н.Р.).

По останній програній Визвольній Війні у нас часто говориться про причини невдачі. Про це вже так багато сказано й написано, що здавалосяб, переговорено все. Однак я вважаю, що дотепер сказано у цій справі ще не все і що зі сказаного здебільша були факти, що або мали зовсім мале значіння на причини нашої невдачі, або були зовсім дрібничкові. Хочу розказати про одну, хоч на перший погляд незначну подію, яка, на мою думку, характеризує не тільки ту частину, що я в ній служив, але має куди ширше примінення.

У грудні 1918. року, після розвалу гетьманату наша військова частина одержала наказ заняти Луцьк. Після малої перестрілки з німецькими військовими частинами, що саме відступали без найменшого спротиву у свою Німеччину (до речі перестрілка повстала наслідком непорозуміння, бо Німці не мали тоді стільки сили, щоб ставити опір), наша частина раннім равком похмурого грудневого дня зайняла Луцьк. На другий, чи третій день нова українська влада впорядкувала відносини в місті і приступила до упорядкування свойого військового життя. Мою увагу, як старшини Армії УНР, звернуло призначення на становище орґанізаційного референта військових справ на луцький повіт одного пана Н. (назвища не подаю зі зрозумілих причин). На перший погляд новопризначений шеф орґанізаційного відділу був дуже симпатичний, був незлим промовцем і, здавалося, не меншим українським патріотом. Одначе моє досвідчене око добачило в панови Н. нещирість. Я почав його підозрівати. Пан Н. настільки був зручним, що умів розвіяти всі підозріння до нього. Тому на мої завваги в команді не звернули найменшої уваги і доручили панови Н. мобілізацію й оранізацію добровольців, що тоді, треба признати, обильно напливали з кругів свідомішої української селянської молоді.

До свого завдання пан Н. ставився дуже уважно. Їздив по селах, робив відчити про військове положення, організував добровольчі частини, давав їм одежу, амуніцію й харч і відправляв на польський фронт, що на весні 1919. р. був довший час за Торчином. Дивним дивом тільки виходило непорозуміння: кожна частина, організована паном Н., після виїзду з Луцька, вмундурована й озброєна, розбіґалася на всі чотири сторони. За час кількамісячної служби пана Н. на становищі орґанізаційного референта зорґанізовано понад півтори тисячки добровольців, роздано на них тисячі одежі, зброї й харчів і все те в дуже малій, просто незначній скількості доходило до загроженого західнього фронту. Решта все розходилася по селах у дивовижних дезертирів..

У штабі пояснювали собі причину дезерції добровольців дуже просто: брак свідомости справи, трусливість перед виконанням обовязку і т. п. Нікому не могло прийти до голови, що такий здібний орґанізатор, як пан Н., є причиною масової дезерції добровольців і нищення державного майна. Виявилося це вже після приходу чужої армії до Луцька (19. травня 1919. р.). Після кількагодинного бою Українська Армія здала Луцьк і чуже військо командування інтернувало до 2,000 українського війська, разом з майном, зброєю й амуніцією. Між інтернованими ніхто не бачив пана Н. Спершу думали, що його десь окремо інтерновано, або й убито в бою за Луцьк, але це все вияснилося аж з часом. Після унормування відносин нам дозволено знову свобідно ходити вулицями міста. Одного дня я йду вулицею й зустрічаю пана Н. Уважаючи попередню його приязнь за щиру і працю для добра справи самопосвятою — хочу його сердечно привитати і розпитати, де він коротав важкі дні полону. Підходжу й низенько кланяюсь та подаю руку і хочу вимовити:

— Доброго здоровлячка, пане Н.!

В цей мент пан Н. повертається круто й без слова швидко відходить. Я стояв, мов оголомшений, коли почув збоку слова одного добровольця:

— Пан Н. працює в чужому генеральному штабі.

Тепер мені ясно, чому на організацію добровольців витрачено силу грошей та енергії і не було найменшого пожитку для Української Армії.

*

Літа поплили, мов вода в Стирі. Ми, колись військові, селянські сини, розійшлися по селах, а інші порозїждалися по світі, хто куди. Затираються в памяті всі епізоди нашого славного й минулого. Одні говорять, що ми були замало свідомі, інші, що безсилі. Може й так. Та не маловажну ролю відіграв у нашім минулім факт — хто саме керував нашим життям. У нас було так, що хто сказав, що він Українець, йому й повірювалось найважніші державні справи. Від цього була, на мою думку, більша шкода для нашої справи, ніж мала свідомість населення. **У нас мало перевірювано щирість визначних осіб і від того була тільки шкода.** Мій дрібничковий на перший погляд факт має ширше значіння, бо я знаю, що в багатьох військових частинах було таксамо, що деякі люди **працювали на два боки,** а завжди зі шкодою для української справи. Це й було одною з головних причин наших невдач. Та наука не повинна піти в ліс!

PRESS REPORTS ON UKRAINE AND UKRAINIANS.

NEW FLAGS TO BE GIVEN UKRAINIANS.

Thanksgiving Day Chosen for Presentation Ceremonies.

As a climax to a series of celebrations to be held this month commemorating the independence of Ukraine, a set of flags purchased by the United American Ukrainian societies of the city will be formally blessed and publicly presented at ceremonies to be held on November 28, Thanksgiving day. The flags include the United States flag and the Ukrainian flag.

The ceremony of the blessing will take place at 11.30 o'clock in St. Mary's Ukrainian church on Winter street. The ceremony will open with a high mass of thanksgiving at 10 o'clock. Priests from all nearby Ukrainian parishes will be in attendances and the senior clergyman will probably officiate.

The public presentation of the flags will take place in the afternoon at Ukrainian hall on Erwin place. This will be followed by a turkey dinner at which there will be a number of guests from all parts of Connecticut, representatives of the city government and of New Britain veterans' organizations and a delegation of Ukrainian World war veterans from New York.

During the ceremony, St. Mary's Ukrainian church choir will render music. T. J. Hoptiak, choir director, will act as toastmaster and master of ceremonies during the post prandial program. The celebration will be brought to a close with a social and dance in the evening.

(New Britain Herald, November 2, 1935).

Дипльомат.

— Чому ти в останніх днях виглядаєш такий сумний?

— Тільки не говори голосно! Бачиш, лікар казав моїй жінці виїхати на свіже повітря, а якби вона завважала, що я з цього дуже тішуся, то не поїхалаб!...

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

УКРАЇНЦІ Й НЕУКРАЇНЦІ НА УКРАЇНІ.

Про відокремлення дифтероїдового бацила ученим з київського мікробіольоґічного інституту доносять з Москви. Природно, що американські ґазети написали про відкриття „російського вченого", хоч тут може йде мова про Українця.

Зате, як на Україні хтось щось украде, або пошахрує, то большевицькі телеграфісти так уже зложать телеґраму, що американські ґазети напишуть, що це Українець, хоч тут може бути якийсь зайда на Україні.

Зовсім такої самої політики держаться Поляки. Як Українець під польською окупацією зробить щось похвального, то пишуть про нього як про Поляка; як щось непохвального зробить хтось з української території, то польські ґазети напишуть, що це Українець.

Сказав один ґазетяр про великого фізика й математика Айнштайна: Як Айнштайнові вдасться доказати свою теорію, то Німці скажуть, що це великий німецький учений, а Французи скажуть, що це великий світовий учений. Як не вдасться, то Французи скажуть, що він Німець, а Німці, що він Жид.

З ЗЕМНОГО РАЮ.

У соціялістичних книжках писалося широко про так звану систему Тейлора, придуману американським інжиніром Тейлором на те, щоб з робітника витягнути якнайбільше роботи.

Писалося про неї як про систему кровожадного визиску робітничої сили.

Тепер з Москви пишеться про так звану систему Стаханова, придуману московським большевицьким інжиніром на те, щоб видушити з робітника якнайбільший поспіх при роботі. Це вже не називається кровожадним визиском.

Людей, що повставали проти система Тейлора, величано як героїв поступу людства; людей, що повстають проти системи Стаханова, большевики ставлять під стіну й розстрілюють.

ПЕЩЕНІ ДІТИ БОЛЬШЕВИЗМУ.

Большевики розстріляли в Челябінську інжиніра Полтнікова за те, що він післав відділ ударників у небезпечну шахту, де над ними завалилась копальня, похороняючи всіх членів відділу.

Розстріляно Полтнікова не за те, що до приходу ударників він посилав туди звичайних майнерів, але за те, що він туди післав ударників. Ударники це пещені діти большевицької системи. Їм належаться спеціяльні права, між іншими право безпеченства в копальні. Звичайні робітники в большевиків такого права не мають. Як на них звалиться земля, то за те ніякого інжиніра не поставлять під стіну.

Як ділає система Стаханова й ударництва, можемо уявити собі з донесення. Ударники йдуть до безпечної шахти, де все наперед було забезпечене, де їм не грозить ніяка небезпека. Там вони працюють що сила, а потім їх працю вважається мірилом праці тих бідолахів, звичайних робітників, що працюють у небезпечних шахтах, які вони мусять забезпечувати, в яких вони працюють у вічнім страху перед смертю.

СЛІДАМИ ПРОПАҐАНД.

Того самого дня американські ґазети подали два донесення з Америки, що відносяться до італійсько - етіопського конфлікту. Відносяться до нього нібито тільки посередньо, але якби не конфлікт, то ніхто не думав би їх у ґазети містити.

В одному донесенню говориться, що якийсь-там американський банкир дістав чек, яким він зложив жертву на етіопський Червоний Хрест, і що цей чек має власноручний підпис цісаря Етіопії.

У другому донесенню говориться, що один американський місячник післав Мусолінієві чек на три доляри за жарт, котрий переслав місячникові один Італієць, а котрий придумав Мусоліні. Додамо, що Мусоліні чек відіслав та просив дати його на якусь милосерну ціль.

У монархістичних країнах товклася по дитячих читанках та сама історія про цісаревича, що пожалував жовніра, який стояв на варті коло цісарської палати, та пробував йому дати подарунок. Як жовнір дарунку приняти не міг, бо йому не вільно, молоденький цісаревич засунув жовнірові подарунок у його жовнірську торбу. Чутливі серця цісарів...

СПРАВЕДЛИВІСТЬ ПО СВОМУ.

На святі італійських ветеранів світової війни в Ню Йорку виступав італійський дипльомат з дуже характеристичною промовою.

Запевняв своїх слухачів, що Італія пішла до війни проти Етіопії в імя справедливости. Правда, „не формальної, леґалістичної справедливости, але в імя більшої й більше людяної справедливости".

Розріжнення між двома родами справедливости дуже на місці, бо перше розуміння справедливости не годиться з забиранням чужої власности, а друге розуміння видно вважає забирання чужої власности справедливим.

З ТЕАТРУ Й ШТУКИ.

РІДКА ФІЛЬМА.

У театрі „55 стріт Плейгавз", на 55-тій вулиці в Ню Йорку, виставляють тепер одну з найкращих фільм теперішньої фільмової продукції. Є це французька фільма під наголовком „Ля Матернель".

Є це історія з життя дітвори паризької дільниці Монтмартр. Мартенель це дитячий садок („кіндерґарден") у цій дільниці. Діти цього дитячого садку це найбідніші з бідних. Стрічаємо тут і діти пияків і діти вуличниць і діти, що жили в такій нужді, що навіть сміятися не вміють.

У таке середовище попадає освічена молоденька дівчина багатих колись родичів, що нині, укінчивши вчительську семинарію, знайшлася сиротою без гроша при душі. Вона мала нареченого, але цей, довідавшися про її зубожіння, покидає її. Вона шукає роботи й знаходить її в дитячому садку. Тут вона стає послугачкою: має замітати підлогу, втирати лавки й стіни, обслугувати дітвору, мити їй руки й обличчя. Тяжка це все робота, але дівчина любить дітей, а нужда, яку вона бачить довкола себе, її сильно зворушує та заставляє ще більше для дітей працювати.

Як звичайно, дітвора інстинктовно відчуває, що вона її щира приятелька та відплачується їй поважанням, признанням, подивом і любовю. Та начальники школи, жінки й чоловіки, не з тих, що розуміють таке відношення до дітей. Вони признають тільки формальні відношення до дітвори, а не сердечні. Молода дівчина заплутується в цих перехресних течіях. До школи має приїхати вчений дослідник дитячої психольоґії й, приготовляючися на його приїзд, заряд школи забуває на діти та лишає їх під опікою дівчини-послугачки. Лишена з дітьми як учителька, дівчина вспіла захопити дітвору, як іще ніколи цього не потрафили її правильні вчителі. Дослідник побачив це й дає признання в приявности вчительського збору. Виходить на яву, що дівчина не вчителька, а тільки послугачка, а далі, що вона має вищу освіту.

Та дівчина з такою освітою не може оставатися надалі на посаді послугачки. Дівчина має втратити роботу. Вчительський заряд заставляє її резиґнувати з посади. І вона стратила би була роботу, якби один зі старших учителів школи не знайшов був на це заради.

Це є фабула романтична, що має захопити тих, що в фільмі шукають задоволення для своїх несповнених бажань. Якби штука обмежувалася до цього, то те й робила би, що вдоволяла би якісь несповнені романтичні бажання. Та штука „Ля Матернель" багато глибша. Романтичну фабулу вжито тільки на те, щоби на ній розвісити іншу історію в котрій змальоване глибоко чуттеве життя дитини.

Геройкою цеї історії є молоденька кілька-літня дівчинка Марія, а суттю історії є дитяча жадоба любови. Доля заставила цю дитину жадати любови, бо вона бачить нераз, як до її матері залицяються мужчини. Підбехтувало цю жадобу й те, що мати, занята своїм „ремеслом", не мала часу давати своїй дитині те чувство, якого вона так була голодна. Попавши в дитячий садок, дівчина шукає людини, що могла би їй дати те чувство, якого їй не дала мати. Дитина привязується до молоденької прислужниці школи, що заведена в своїй любови теж шукає вдоволення своєї потреби любови. Молоденька учениця привязується до послугачки з повною вірністю. Але в молодої дівчинки любов не знає конкуренції. Її мати її любила, але мала любовників. Марія мусіла ділити любов матері з іншими людьми. Коли вона тепер знайшла собі заступницю матері, вона хоче мати її любов виключно для себе самої. Вона не може знести ні любови послужниці для інших дітей, ні для хлопців, ні для дівчат.

Вершок муки переживає дитина, коли вона завважує, що шкільна послужниця, що заступає їй матір, залюблюється в однім чоловіці. Дитина почувається, як дівчина, котрої любов знехтовано, висміяно. Вона не може пережити того удару. Це для неї немовби кінець життя. Всеодно, що смерть.

І як дівчинка вертається до життя і як вона навчається розуміти, що любов до матері, справжньої, чи наслідуваної, вимагає признання матері права любити теж інших, отсе є велике завдання, яке поклали собі розвязати автор, дирекція й актори цеї пре гарної фільмової штуки, „Ля Матернель". Зложена вона на основі повісти французького письменника Леона Фрапіє, що дістав за неї визначну французьку літературну нагороду. Хто шукає в фільмах не плиткої романтики, а глибокого відчуття людського життя, той знайде в фільмі „Матернель" справжню душевну насолоду.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ.

До історії громад. — Виказаний спис громад не треба мішати з відділами У. Н. Союза в тих громадах. Це дві окремі річи. Нам треба історії відділів, а крім того ще й історії громад. Хто подав історію відділу, хай ще окремо подасть історію громади. Можна ту історію описати широко, а можна обмежитись тільки до кількох дат. А це останнє може вже кождий виконати.

Ню Йорк, Н. Й. — В збірці з лемківського віча має бути: Марія Бугера.

UKRAINIAN WEEKLY

(Concluded)

THE PEN PAL COLUMN

We're a little late this time... but "better late than never," you know. We have quite a list of Pen Pals in this Column and here's hoping that the letters requesting correspondents keep pouring in.

We may have another contest soon... I'm not certain yet. But if there are any Pen Pals who would like to participate in another contest they should write to me and let me know. We cannot have another contest until at least ten Pen Pals promise to participate. We still need a few more promises.

Those of our Pen Pals who are hobbyists will probably be interested to learn that a new column has recently been started... and that is the Hobby Column. Articles on hobbies will always be appreciated, so don't hesitate to write. Remember that this new column, like The Pen Pal Column, needs contributions to survive... so its up to you readers to keep both columns surviving.

Here's that list of Pen Pals:

Miss ANN LITWIN, 219 King St., Herkimer, N. Y., who is a member of the Ukrainian Girls' Club, has brown hair and greenish grey eyes. Ann likes the movies and practically all sports. She would like to hear from boys and girls who are 14 to 16 years old. Age 14.

Miss EVA SCHUSCO, 101 Tioga St., Sayre, Pa., is 5 ft. 3 in. tall, weighs 112 ibs., has blonde hair and brown eyes. Eva is a member of St. Mary's Society. She loves to write letters and also likes dancing, music and practically all outdoor sports. She guarantees to answer all letters and says "Won't everyone answer my S. O. S.? Please!" Age 16.

Miss ROSE CHOMY, 342 Mason Ave., Haledon, N. J., is 5 ft. 3 in. tall, weighs 102 lbs., has blue eyes and blonde hair. Rose is a poetess. A story she has written has been booked by the Universal Scenario Co., and will appear as a motion picture. Rose is looking forward to a stage career as a dancer. She also enjoys sports. She would like to hear from both the boys and the girls, preferring the former. Any boy or girl who writes to Rose will receive her picture. She guarantees to answer all letters and will be disappointed if she does not receive many. Age 16.

Miss HELEN WARHOLIC, 309 Waddell Ave., Donora, Pa., is 5 ft. 5 in. tall, weighs 108 lbs., has brunette hair and brown eyes. Helen collects postage stamps as a hobby and likes dancing, skating and sports. She loves to write letters and promises to answer all that she may receive. Helen is willing to exchange snapshots and is willing to correspond in both the English and Ukrainian languages. She wants to hear from both the boys and girls. This is Helen's second plea for Pen Pals. Age 17.

Miss AMELIA RAMER, Box 41, Church St., Egypt, Pa., is 5 ft. 3 in. tall, weighs 115 lbs., has chestnut brown hair and blue eyes. Amelia enjoys all sports and also likes dancing. She guarantees to answer all letters and is willing to exchange snapshots. Age 18.

Miss KAY SYSYN, 253 Palisade Ave., Garfield, N. J., wishes to inform her Pen Pals and firiende of he new address, which is given here. Kay is 5 ft. 4½ in. hall, has brunette hair and dark brown eyes. She enjoys all sports and loves to write and receive letters. She would like to hear from boys and girls who are 18 years of age or over. Kay lives where there are but a few Ukrainian families, therefore I am certain that she will appreciate all letters sent to her. Kay promises interesting letters to everyone who writes and is willing to correspond in either the English or Ukrainian languages. Age 18.

ROMAN CHARNY, Box 51, Westernville, N. Y., is 5 ft. 11 in. tall, weighs 186 lbs., has brown hair and brown eyes. Roman has a somewhan medium complexion—neither brown nor white, that is, but in between. Roman was in the C.C.C. for 11 months and has served his time in Camp Dix, N. J., Forth Humphrey and Fort Hunt, Va., the last mentioned place being only 2 miles from Mt. Vernon and 12 miles from Washington, D. C. Fort Hunt is just on the brink of the Potomac River, across the river being Fort Washington. Roman likes all kinds of sports, especially boxing and wrestling, being the best wrestler in his C. C. C. camp. Roman will be glad to hear from both the boys and the girls preferring the former. He guarantees to answer all letters and is willing to exchange snapshots. Roman is a member of Branch 58 of the Ukrainian National Association. Age 19.

JOHN C. PETROZAK, No. 253, New Hampton, N. Y., is 5 ft. 7 in. tall, weighs 160 lbs., has light brown hair and blue grey eyes. John likes all kinds of sports. He would like to correspond with all Ukrainian boys and girls and is willing to exchange photographs. Age 21.

Private JOHN RUSENKO, Co. B, 34th Infantry, Fort George G. Meade, Md., is 5 ft. 6½ in. tall, weighs 130 lbs., has a ruddy complexion and is of genial disposition. John is a soldier, is of Ukrainian extraction and is looking for Pen Pals. He has joined the Army only recently. John would like to hear from girls from around Baltimore. He says that he will write interesting letters and is willing to exchange snapshots and scenic cards with his Pen Pals.

Miss HELEN CIESLA, 343 King St., Herkimer, N. Y., is 5 ft. 1 in. tall, weighs 95 lbs., has blonde hair and blue eyes. Helen is a member of the Ukrainian Girls' Club. She likes all sports and also likes the movies. She would like to hear from anyone who is from 12 to 16 years of age. Helen will exchange snapshots with her Pen Pals.

Miss JANE KUZNIAK, 223 Perry St., Herkimer, N. Y., is 5 ft. 2 in. tall, weighs 105 lbs. and has red hair. Jane, who likes sports and motion pictures, is a member of the Ukrainian Girls' Club. She would like to hear from anyone who is from 12 to 16 years old. Don't disappoint Jane.

All cards and letters pertaining to The Pen Pal Column should be addressed to:

THEODORE LUTWINIAK,
81-83 Grand Street,
Jersey City, N. J.

WHERE ARE THE CONN. UKRAINIANS?

Where are all the Ukrainians of Connecticut? October 12th marked a great day for every nationality in Connecticut, for on this day the state concluded its tercentenary celebrations with a huge parade held in Hartford, in which every nationality under the state flag was represented.

The Ukrainians also had their division and quite a colorful one at that. But it was a comparatively small group.

This group of active Ukrainians made a fine impression upon state and city officials, and spectators, which altogether numbered about 400,000 persons. But couldn't there be more of the young Ukrainian fellows? Are you afraid to admit that you are a Ukrainian? Are you ashamed to wear Ukrainian costume, which is known the world over for its beauty? Are you going to sit back and let the girls do all the work in building up the Ukrainian name? Or aren't there any young fellows in Hartford and other cities aside from Glastonbury and New Britain?

Why don't we take the words of our great poet Taras Shevchenko and follow them out.

Shevchenko says:

Учітеся, брати мої,
Думайте, читайте,
І чужого научайтесь,
Й свого не цурайтесь...

Ukraine will never be free and independent if you fellows stay home hanging onto your mother's apron strings.

Take a look at the enemies of Ukraine. They do everything in their power to destroy the Ukrainian name. In newspapers they even entitle a picture of Ukrainian girls in parade as the "Picturesque Polish Group." This matter was straightened out by an out-of-town group while the rest spent the afternoon arguing amongst themselves on what to do about it. Wake up you Ukrainian fellows and unite. Unity will bring the freedom of Ukraine much closer to realization.

Many may think that the only way they can help Ukraine gain its independence is by fighting across the seas. This may be so, but you will probably do as well or even better if you popularize the Ukrainian name here in America, even by appearing in your Ukrainian native costume at every public affair possible. The Russians and Poles are taking a great fancy to our costumes and in some cases claiming them as their own. By appearing in our costumes we will not only prevent such usurpation but gain new friends for ourselves.

During the last few years many groups throughout the United States have made the Ukrainian name popular. Don't let this stop now. What do you say, are you going to keep up this good work? How about you boys from Hartford, Terryville, and other cities in Connecticut? Are you going to join the ranks and sing out Glory to Ukraine!

JOHN SELEMAN.

EASTON FESTIVAL OF DANCE AND MUSIC

The Ukrainian Folk Ballet and Chorus of West Easton and Bethlehem, Pa., presented picturesque glimpses of Ukraine at the concert given Sunday evening, October 20th, 1935, at the Wilson High School, before an audience including many Americans.

The festival was a great success; for after the first number, "Chuyish brate miy" the audience was completely captured, and they remained ours for the rest of the evening. The Arkan, which was danced by young boys to live, irresistible music of impetuous rhythms and melodic gusto, especially moved the audience to unbounded admiration for its performers. Our soloists of the evening were the five year old Margaretta Terletska, who danced Hutzulochka, and Michael T. Lawryn, who danced Parubotsky. The latter dance met with prolonged applause even before it was completed. Group dances of delightful skill and infectious vigor were performed by young men and women from Easton, Bethlehem, Northampton, and Palmertown.

The appeal of the Ukrainian chorus, conducted by Professor Vladimir Romankiw, lay as much in the character of its music as in the form of presentation. It offered not only entertainment of a most delightful sort, but its educational value was great, for it was made up entirely of folk music. These songs were full of a wonderful tenderness and sympathy and a peculiar humor that bubbled over with merriment.

The whole festival was an object lesson for Americans, now in peril of succumbing to the dread disease of "spectatoritis." And we refuse to turn from this event to some other without first going on record for an unrestricted immigration from Ukraine. What this country needs is more Ukrainians. Through them Americans may learn to play.

HOPE.

N. Y. COUNCIL BASKETBALL

A call for basketball practice Sunday, October 20th, at the Stuyvesant Gymnasium, New York City, was made to all the clubs of the American-Ukrainian Club Council of the City of New York. About fifty enthusiastic members, girls and boys, were present to participate in basketball practice, while an additional fifty watched from the sidelines.

Mr. Christian Hirn, Jr., basketball coach for the council team, refered. Mr. Michael Smaligo, athletic director of the council arranged the practice games and helped by officiating in a few scrimmages.

In an interview with Mr. Hirn, he said that there was good basketball material among those practicing and that he expects to have a powerful team out this year representing the Council. Games are now being booked with other powerful basketball organizations.

Mr. Smaligo announced that the clubs will participate in a "round-robin" tournament. A basketball trophy has been selected for the individual clubs to battle for. Such enthusiasm shown thus far should inspire the Council team to march to greater glory and recognition. It will be interesting to watch developments.

MICHAEL PAWLYSHYN.

WANT TO KNOW ABOUT UKRAINE?

If you have any inquiry concerning the Ukrainian people, write in to the **Ukrainian Cultural Center** (department of the Ukrainian Youth's League of North America) in care of its secretary, Miss Mary Ann Bodnar, 341 E. 17th Street, New York City. All replies will be published in the **Ukrainian Weekly.**

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Сестр. Рожд. Пр. Богородиці, від. 36, повідомляє своїх члениць, що місячні збори відбудуться в неділю, 10. листопада в годині 3-тій пополудні, в гали де звичайно. Просимо сестер явитися на означений час, бо маємо важні справи до вирішення. Напоминаємо довгуючі члениці, щоб прийшли на збори і вирівнали свої вкладки, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Олена Скробач, предс.; Анастасія Грицак, кас.; Марія Ходак, секр.

СЕНТРАЛ ФОЛС, Р. АЙ. Тов. ім. Івана Франка, від. 93, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться 10. листопада, в годині 11-тій рано. Кождий член обовязково має явитись. Довгуючі члени мають обовязково вирівнати свої довги перед річними зборами. — Пилип Беньковський, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Українське Запомогове Тов. Дністер, від. 361, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 9. листопада, в У. Н. Домі, 217-219 Іст 6-то вул. Початок зборів точно в годині 8-мій ввечір. Кождий член обовязаний бути приявний на цих зборах, бо маємо важні справи до полагодження. Нових членів приводіть на час. Рівнож старатесь вписати свої діти до У. Н. Союза. Довгуючим пригадуємо, щоб вибірвали свої належитости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Д. Костишин.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ТАРЗАН І ОГНЕННІ БОГИ.

(22)

На голос стрілянини Гарето побіг у долину. В селі він побачив, що льояльні йому Мурини билися завзято зі збунтованими. „Це світло, пане!" — крикнув Назір. „Вони бояться, що на нас упаде якесь нещастя, якщо ми не покинемо країни світла!"

Тоді Гаретові тропилося щастя. Дивне світло на сході почало погасати таксамо дивно, як повстало. Накінець воно зовсім погасло, Бунтівники піддалися та знов обіцяли бути вірними. Але в селі панувало страшне прочуття.

Цілу ніч начальник банди думав у своїй хаті над розвязкою свого положення. Це село мусить остатися його головною кватирою, бо воно було немовби гірською твердинею, гідним місцем осідку бандита, що полював на людей.

Одначе він розумів, що не зуміє держати цеї банди вояків, як довго вони бояться того дивного вогню, що зявляється на сході. Над ранком він зірвався на рівні ноги. Мав добру думку! Казав своєму сторожеві прислати до шатра найскоршого куріера.